

ΚΥΠΡΙΑΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

3 Απριλίου 2020

Κύριο Κωνσταντίνο Πετρίδη
Υπουργό Οικονομικών

Κυρία Ζέτα Αιμιλιανίδου,
Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κύριοι Υπουργοί,

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι η πανδημία του κορωνοϊού θα πλήξει σοβαρά τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τους εργαζόμενους και κατ' επέκταση την ίδια την ανάπτυξη της χώρας.

Όλα αυτά συνεπάγονται ένα τεράστιο οικονομικό κόστος και ανυπολόγιστες ζημιές τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για το κράτος. Η μηδενική δραστηριότητα σε όσους τομείς έχουν κλείσει με διατάγματα αλλά η κάθετη μείωση του κύκλου εργασιών σε πολλούς κλάδους που επηρεάζονται από την πανδημία, αναπόφευκτα απαιτούν την παρέμβαση του Κράτους το οποίο θα χρειαστεί να απορροφήσει, εν όλω ή εν μέρει, όλους αυτούς τους κραδασμούς, μέσα από τους ισολογισμούς της κεντρικής κυβέρνησης.

Η αύξηση του δημόσιου χρέους θα πρέπει να θεωρείται ως «επένδυση», προκειμένου να στηριχθούν οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι τους σ' αυτή τη δύσκολη περίοδο. Βασικός στόχος του όλου προγράμματος στήριξης είναι να αποφευχθεί με κάθε τρόπο το κλείσιμο των επιχειρήσεων, για να μην οδηγηθούμε σε κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας και σε πολύ βραδύτερη ανάκαμψη.

Η προσπάθεια λοιπόν δεν πρέπει να επικεντρωθεί μόνο στη στήριξη του εισοδήματος των εργαζομένων, που πολύ σωστά τίθεται ως πρώτη προτεραιότητα, αλλά και στην ταυτόχρονη διάσωση των επιχειρήσεων ώστε να αντέξουν την κρίσιμη αυτή περίοδο. Μόνο έτσι θα μπορέσουν στη συνέχεια να επαναδραστηριοποιηθούν και να αρχίσουν σταδιακά να απασχολούν σε πλήρη βάση τους εργαζόμενούς τους.

Επιβάλλεται λοιπόν να ληφθούν μέτρα άμεσου και μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα που να περιλαμβάνουν τα πιο κάτω:

1. Άμεση στήριξη από το κράτος των εισοδημάτων των εργαζομένων για ελάφρυνση του μισθολογίου των επιχειρήσεων, όπως πολύ σωστά επιδιώκεται μέσα από τα εξαγγελθέντα σχέδια του Υπουργείου Εργασίας.
2. Θα πρέπει να εξαγγελθεί από τώρα, ότι τα μέτρα αυτά θα λειτουργήσουν τουλάχιστον για 3 μήνες ή για όσο χρονικό διάστημα η χώρα βρίσκεται υπό περιορισμούς, παρέχοντας ταυτόχρονα στην Υπουργό Εργασίας τη δυνατότητα διαφοροποίησης της διάρκειας τους, ανάλογα με την πορεία εξέλιξης της πανδημίας και τις οικονομικές δυνατότητες του κράτους.
3. Πρέπει να υπάρξει η αναγκαία συναίνεση στη Βουλή για παραχώρηση των σχετικών κυβερνητικών εγγυήσεων προς τις τράπεζες (70/30%) για διασφάλιση της πρόσθετης ρευστότητας που είναι βέβαιο ότι θα χρειαστεί στους επόμενους 12-24 μήνες (αναλόγως του τομέα δραστηριοποίησης) ώστε να καλύψει τις πιεστικές ρευστοτικές ανάγκες των επηρεαζομένων επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Η πρόσθετη αυτή πίστωση πρέπει να διοχετευτεί στην πραγματική οικονομία με χαμηλό κόστος, ώστε να μπορέσουν οι επιχειρήσεις μέσω νέου δανεισμού αλλά και των ανάλογων ρυθμίσεων των δανειακών τους υποχρεώσεων να επαναδραστηριοποιηθούν και να μπορούν να προγραμματιστούν προκειμένου να διατηρήσουν το προσωπικό τους στην εργασία. Η νέα αυτή ρευστότητα είναι απαραίτητη και για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να απορροφήσουν τις ζημιές που σίγουρα θα υποστούν, οι οποίες θα επηρεάσουν και την ικανότητά τους να επενδύσουν στη συνέχεια.

Εάν δεν υιοθετήσουμε γρήγορα αυτές τις λύσεις υπάρχει μεγάλος κίνδυνος να βγούμε από αυτή την κρίση με υψηλή ανεργία που θα σημαίνει αυξημένες δαπάνες για το κράτος υπό μορφή ανεργιακών επιδομάτων σε βάθος χρόνου, απώλεια εσόδων από την μειωμένη κατανάλωση λόγω περιορισμένης αγοραστικής δύναμης, καθώς και μειωμένες εισπράξεις φόρων (από φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις) λόγω μειωμένης οικονομικής δραστηριότητας.

Ενόψει των πιο πάνω, το ΚΕΒΕ εισηγείται τα εξής:

1. **Πρέπει να βρεθούν άμεσοι και ταχείς μηχανισμοί διοχέτευσης της πρόσθετης ρευστότητας προς τις επιχειρήσεις** ώστε να μπορούν να χρηματοδοτήσουν τις βασικές τους λειτουργίες όπως πληρωμή μέρους του μισθολογίου τους, ενοίκια και άλλες υπηρεσίες καθώς και την αποπληρωμή των προμηθευτών τους, για να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της εφοδιαστικής αλυσίδας.
2. **Η πρόσθετη αυτή δανειοδότηση θα πρέπει να διοχετευθεί μόνο σε υγιείς επιχειρήσεις που ήταν συνεπείς μέχρι σήμερα με τις δανειακές τους υποχρεώσεις** ώστε να διασφαλιστεί (α) η διάσωσή τους και (β) η προοπτική έγκαιρης αποπληρωμής του χρέους τους προς τις τράπεζες.

3. Οι όροι πρόσβασης των επιχειρήσεων στην πιο πάνω ρευστότητα, θα πρέπει να είναι οι ίδιοι με αυτούς που εφαρμόζονται στα σχέδια του Υπουργείου Εργασίας, σε σχέση με την απαγόρευση απόλυσης προσωπικού.
4. Μετά τη λήξη της περιόδου κατά την οποία οι επιχειρήσεις θα λαμβάνουν την κρατική στήριξη για τους εργοδοτούμενους τους όπως καθορίζεται στα σχέδια του Υπουργείου Εργασίας, εισηγούμαστε όπως, **για τους πρόσθετους μήνες που υπάρχει δέσμευση της εταιρείας να μην απολύσει προσωπικό**, να εφαρμοστεί ένα από τα πιο κάτω δύο σχέδια:

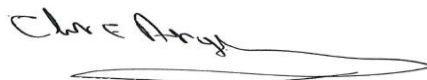
(α) ένα σύστημα μειούμενης στήριξης του αριθμού των εργαζομένων που θα καλύπτονται από το κράτος, το οποίο να συνδέεται με την πορεία ανάκαμψης του κύκλου εργασιών της κάθε επιχείρησης και την σταδιακή επιστροφή των υπαλλήλων της, όπου το κράτος θα συνεχίσει να καλύπτει τους μισθούς όσων υπαλλήλων θα ευρίσκονται ακόμα σε αναστολή εργασίας **ή εναλλακτικά**

(β) κατά την περίοδο αυτή, το ποσοστό κάλυψης του ανεργιακού επιδόματος από το κράτος, για όσους υπαλλήλους τέθηκαν σε αναστολή, να καθορίζεται με βάση την κατάσταση της οικονομίας και των επιχειρήσεων στη δεδομένη στιγμή μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

Με τον τρόπο αυτό εκτιμούμε ότι θα ενθαρρυνθούν πορισσότερες εταιρείες να επιλέξουν τα σχέδια της κυβέρνησης και να μην προχωρήσουν σε απολύσεις, κάτι που εάν συμβεί, θα σημαίνει πολύ πιο αυξημένη δαπάνη για το κράτος.

5. Εξυπακούεται φυσικά ότι η κάθε επιχείρηση έχει το δικαίωμα να επιλέξει ελεύθερα τη συμμετοχή της ή όχι σε ένα ή περισσότερα ή όλα τα σχέδια. Επίσης, όσες επιχειρήσεις επιλέξουν να αξιοποιήσουν το σχέδιο των εγγυημένων δανείων και δεν επιθυμούν να ενταχθούν στα σχέδια του Υπουργείου Εργασίας, θα μπορούν να το κάνουν, υπό τον όρο ότι δεν θα έχουν προχωρήσει σε απολύσεις προσωπικού. Σε διαφορετική περίπτωση δεν θα πρέπει να δικαιούνται αυτού του οφέλους, αφού το κράτος θα αναλάβει να καταβάλλει το ανεργιακό κόστος των υπαλλήλων τους που θα τεθούν εκτός εργασίας.

Με εκτίμηση,

Χριστόδουλος Ε. Αγκαστινιώτης
Πρόεδρος